

A ruházati szolgálat gazdálkodási rendszerének jellemzői és fejlesztésének irányvonala a csapatgazdálkodásban

Tasnádi Lajos alezredes

Az elmúlt másfél évtized alatt gyorsütemű fejlődés jellemezte gazdasági életünket. Különösen a gazdaságirányítás reformjával felszínre hozott szellemi és anyagi tartalékok adtak újabb lendületet a népgazdaság folyamatos, magasszínvonalú fejlesztéséhez.

A katonai gazdálkodás — mely része a népgazdaságnak és ahhoz szorosan illeszkedik — a népgazdasággal párhuzamosan fejlődik. A katonai gazdálkodásban is az általános gazdasági mechanizmus elvei érvényesülnek, ezt a rendszerfejlesztésnél a katonai vezetésnek és szakembereknek — a hadsereg gazdálkodása számos speciális és sajátos vonásával együtt — figyelembe kell venni.

A hadtápszolgálatra — és ezen belül a ruházati szolgálatra — a gazdaságirányítási reform bevezetésével a következő főbb feladatok hárultak:

— fokozatosan mentesíteni a vezetést azoktól a feladatoktól és hatásköröktől, amelyek alsóbb szinteken nagyobb hatásfokkal érvényesíthetők;

— további területekre kiterjeszteni a pénzgazdálkodás rendszerét;

— korszerűsíteni a gazdálkodás tervezési, beszerzési és ellátási rendszerét;

— a számvitel korszerűsítésével, az adminisztráció csökkentésével időt és erőt szabadítani fel a hatékonyabb munka végzéséhez, a HKSz-i feladatok jobb begyakorlásához, a rendszeres önképzés kedvezőbb feltételeinek megteremtéséhez és

— a gazdálkodás eredményeit a katonák életkörülményeinek folyamatos javítása érdekében felhasználni.

Az elmúlt időszak értékelése, eredménye azt mutatja, hogy a gazdaságirányítás reformját követő célkitűzések megvalósultak és ezzel létrejöttek a perspektivikus fejlesztés további feltételei, amelyek a ruházati szolgálat gazdálkodási rendszer fejlesztésére is hatást gyakorolnak.

I.

A ruházati szolgálat jelenlegi gazdálkodási rendszerének rövid jellemzése

A ruházati szolgálatban 1957-től kezdődően folyamatosan tértünk át a pénzgazdálkodásra, amelynek jelenlegi formái a csapatgazdálkodásban a következők.

Tényleges pénzforgalom keretében valósul meg:

- a mosatás, vegytisztítás,
- az irodaszerrel,
- a javító- és karbantartó anyagokkal,
- a munka-, védő- és formaruhával való ellátás,
- a bölcsődék és óvodák ruházati ellátása.

Pénzmozgás nélküli illetmény felszámításra és elszámolásra épül fel:

- a sor- és tartalékos állomány,
- a kórházak, üdülők ruházati ellátása és
- a nyomtatvány ellátás.

Természetben (norma szerint) történik:

- a sátorral,
- a hadiruházattal és
- az új lószerszámmal és országos járművel való ellátás.

A pénzületmények felszámítása, a gazdálkodás és beszerzés tervezése kétéves gazdálkodási időszakonként — éves bontásban — történik. A gazdálkodási terveket az előljáró hagyja jóvá.

Az egységek anyagaikat a központi raktárakból — előre egyeztetett időpontban — évente egy alkalommal vételezik. A személyi állomány ellátása a kiképzési időszakokhoz és a bevonulási időpontokhoz igazodik.

A kétéves tervezési renddel együtt került bevezetésre a gazdálkodási eredmények — központilag szabályozott módon történő — elemzése. A szakállomány nagyrésze ma már megfelelő tapasztalattal rendelkezik az elemző tevékenységben. Ezt igen jól segíti elő a szolgálat különböző területeit felölelő elemzési segédlet, amely gyakorlati példákon keresztül mutatja be a ruházati gazdálkodás elemzésének, a célkitűzések meghatározásához szükséges információk gyűjtésének, rendezésének és a következtetések levonásának módszerét. A „B” és „M” ruházati készletek komplettizálása és az ezen a sajátos mértékegységen alapuló számvitel is nagymértékben könnyíti a gyakorlati munkát.

A fogyás — selejtezési adatok feldolgozásával történő — értékelése lehetővé tette a tényleges szükségletet tükröző normatívák kialakítását. A gazdálkodási lehetőségeket növelte a hitelátcsoportosítási hatáskörök szélesítése.

Az elmúlt négy év tapasztalatait elemezve, a harcckészültségi és kiképzési feladatok ruházati biztosításának eredményeit vizsgálva, következtetésként megállapítható, hogy a megelőző időszakhoz viszonyítva javult

a gazdálkodás irányításának, tervezésének és az állomány ellátásának színvonala. A parancsnoki állomány többsége az önálló gazdasági döntésekhez megfelelő közgazdasági szemlélettel rendelkezik, amelyet ebben az időszakban elméleti képzéssel és gyakorlati tapasztalatok útján tovább gazdagított. Külön említést érdemel a katonai főiskolákról és a ZMKA-ról kikerülő hadtáptisztek tevékenysége, akik az oktatásban szerzett magas közgazdasági felkészültségüket eredményesen hasznosítják nemcsak a gazdálkodás irányításában, hanem a beosztottak felkészítésében is.

Véleményem szerint a katonai gazdálkodás fejlesztésének általános irányvonala, a vezetés által megszabott követelmények, a végrehajtás során létrejött, illetve kialakítható feltételek szükségessé és lehetővé teszik a ruházati gazdálkodás rendszerének továbbfejlesztését.

A felső vezetés perspektivikus tervei kijelölik a fejlesztés irányát és ütemét. A ruházati szolgálat a távlati terve alapján döntésre előkészíti a gazdálkodás továbbfejlesztését érintő intézkedéseket. Ennek figyelembevételével vázolom fel a ruházati szolgálat gazdálkodási rendszer-fejlesztésének főbb területeit és a célszerű megoldás egy-egy változatát, illetve a kísérleti jelleggel működő rendszerek jellemzőit.

II.

A teljes körű, készpénzforgalmon alapuló pénzgazdálkodás rendszerének elvei és főbb tartalma

A ruházati szolgálat teljes körű, készpénzforgalmon alapuló gazdálkodásának megvalósítása érdekében a pénzmozgást nem követő gazdálkodás és természetbeni ellátás területein van lehetőség áttérni a tényleges pénzforgalomra.

A pénzgazdálkodás teljes körűvé tétele során — az újabb tartalékok feltárása feltételeinek megteremtése érdekében — újonnan lehet szabályozni az illetmények szolgálaton belüli és kívüli átcsoportosításának rendjét. A csapatgazdálkodás hatékonysága — számos egyéb tényező mellett — függ az előirányzatok (illetmények) átcsoportosításának általános szabályaitól és azok gyakorlati alkalmazásától.

A ruházati szolgálat teljes körű pénzgazdálkodási rendjében az előirányzatok átcsoportosításának egy lehetséges változata a következő:

— a ruházati költségvetési rovatok és ezek tételei között — a polgári alkalmazottak munka-, védő- és formaruházati és az „M” ruházati illetményeket kivéve, amelyeket kiemelten kezelünk — kölcsönös átcsoportosítás;

— az önálló gazdálkodó egységen belül a szolgálati ágak között a fejlesztés első időszakában a 03 költségvetési rovaton belül — a kiemelt tételek kivételével — a jelenleg érvényben levő pénzügyi szabályozás elveinek megfelelő kölcsönös átcsoportosítás.

A ruházati szolgálat legénységi ruházat (04) költségvetési rovatáról más szolgálat számára a 03 vagy más rovaton történő előirányzat átcsoportosítás csak a kölcsönösség alapján valósítható meg. Ezért míg ez álta-

lánossá nem tehető, megfelelő szabályozással biztosítani kell, hogy a 04 ruházati költségvetési rovatról ne áramoljon át előirányzat a 03 ruházati költségvetési rovaton keresztül más szolgálati ágakhoz.

A pénzgazdálkodási rendszer általános érvényű fejlesztése során, véleményem szerint — néhány kiemelt költségvetési tételtől eltekintve — általánossá tehető az előirányzatok kölcsönös átcsoportosítása a csapatgazdálkodás rendszerében. Az ilyen új feltételek megteremtése lehetővé teszi az újabb és újabb tartalékok feltárását, az azonos erőforrások legcélszerűbb, a feladatokhoz rugalmasan alkalmazkodó gazdaságos felhasználását.

Az illetmények felszámítása és a gazdálkodás tervezése a szolgálati alárendeltségnek megfelelően jelenleg az alulról-felfelé, a jóváhagyás pedig felülről-lefelé történik. A tervezést ebben a rendszerben az előjáró csak a rendelkezésre álló közvetett információk alapján tudja elbírálni. Mivel nem áll kellő mennyiségű adat rendelkezésre, a közbeeső szinteken a tervezésben sok a formális elem. A gazdálkodás módosított rendjében ez a vezetési feladat új formát és tartalmat kap.

A pénzgazdálkodás rendszere és annak mechanizmusa, a középírányító szervek vezetési, irányítási, ellenőrzési tevékenysége tartalmának módosulása, korszerűsítése szükségessé teszi, hogy:

— az illetmények felszámítását, a gazdálkodás és beszerzés tervezését — a „B” és „M” ruházatra egyaránt — csak az önálló gazdálkodó egységeknél végezzék. Az adatok itt állnak a legközvetlenebbül rendelkezésre;

— a felszámítási kimutatásokat és gazdálkodási tervet az egységparancsnok hagyja jóvá;

— az egységek a központi beszerzéseiket is közvetlen gazdasági és pénzügyi kapcsolat alapján végezzék;

— a középírányító szervek a tervezés helyességét, a gazdálkodási tevékenység hatékonyságát a helyszínen ellenőrizték. Az ellenőrzés során gyűjtött és az általános szabályozás alapján érkező információk elemzésének eredményei, a levont következtetések és célkitűzések alapján készítsék el a gazdasági beszámoló jelentéseket.

A gazdasági beszámoló — amely az alárendelt egységek gazdálkodási eredményeinek átfogó értékelését, elemzését foglalja magába — az előjárók tájékoztatásának alapvető okmánya.

A pénzügyi illetmények felszámítása, illetve utólagos elszámolása az eddigiéknél differenciáltabb szabályozást igényel. A pénzforgalommal járó gazdálkodásban a károk, a vezényeltek, áthelyezettek, az anyagátadás és anyagkölcsönzés általános pénzügyi elszámolásának szabályai az eddigi-ekhez viszonyítva értelemszerűen módosulnak, kiegészülnek. Ezzel párhuzamosan fenn kell tartani azt a követelményt, hogy az új gazdálkodási rendszer a végrehajtók számára legyen könnyen áttekinthető, az adminisztrációs, számviteli tevékenység egyszerű, könnyen alkalmazható módszerekre épüljön és biztosítsa az ellenőrzés gyors és pontos végrehajtását.

A ruházati anyagban keletkezett kár összegéből az egységek a kártérítés során ténylegesen befolyt összeget használhatják fel. Ettől eltérő megoldást az érvényben levő pénzügyi szabályozás sem engedélyez, de a

kártérítésben és a pénzgazdálkodásban kiszélesített parancsnoki jogkör elvei közzgazdaságilag is ütköznenek más gyakorlattal. (Mint pl. a jelenlegi gazdálkodási rendszerben a HTK-ként előjegyzett összeg számítható fel.)

A vezényelték ruházati költségeinek esetenkénti elszámolása, térítése rendkívüli terheket róna az érintett szolgálatokra. Ugyancsak nem szükséges, hogy az áthelyezettek kimenőruházatának pénzértékét az átvevő egység a változás alkalmával kiegyenlítse. A sor- és tartalékos létszámban bekövetkezett változásokat évenként egy alkalommal — a december 31-i helyzetnek megfelelően —, a néphadsereg minden egységénél egyenlegezik és ennek előjelétől függően a számított pénzügyi jövőről vagy terhelésként kezelik.

A más egységnek történő anyagátadás, anyagkölcsonzés — amely nem gyakori a ruházati szolgálatban — természetesen térítéssel, pénzáttalálással jár.

A ruházati gazdálkodás pénzzükségletét a pénzügyi szolgálat költségvetési előirányzatban biztosítja. A tervezésnél különös gonddal kell eljárni, mert előirányzat csak a jóváhagyott illetmény összegéig állítható be. Ezért az illetmény tervezett túllépése esetén az egységek áruhitelt kérhetnek, amelynek célja az ellátás és gazdálkodás zavartalan feltételeinek biztosítása. Az áruhitelt, ennek kiegyenlítésének módját és határidejét a kérelem figyelembevételével a Magyar Néphadsereg Ruházati Anyag- és Áruforgalmi osztálya engedélyezné.

A tényleges pénzforgalommal járó ruházati gazdálkodási rendszerben a tervezésen belül külön figyelmet kell fordítani a két évnél hosszabb viselési idejű cikkekre és illetményhányad felhasználása, halmozása vagy megtakarítása helyes arányainak kialakítására. Ez az érintett cikkek négy évre szóló beszerzésének tervezésével optimálisan megoldható.

Az önálló gazdálkodó egységek az új gazdálkodási rendszerben „Megrendelés”-eket közvetlenül a ruházati anyag- és áruforgalmi osztálynak küldik. Az anyag pénzértékének kiegyenlítése, az anyag átvétele alkalmával elszámolási csekkel azonnal — indokolt esetben utólag, átutalással — történik. A központi készletbe leadott anyagért az ÁFO térít.

A középirányító szerveknél a visszaigazolt költségvetési előirányzatokból 5⁰/₁₀ tartalék képezhető, amely a seregtest szabályozása alapján a magasabbegységek és az előjáró seregtest közt kerül megosztásra. A tartalékképzés célja az operatív gazdasági beavatkozás feltételeinek megteremtése.

A tényleges pénzforgalmon alapuló ruházati gazdálkodási rendszer az eddiginél nagyobb hatáskört, lehetőséget nyújt a parancsnokoknak, ezzel együtt növekszik a gazdasági döntésekkel kapcsolatos felelősségük is. Ezért a megtakarított illetmények átcsoportosítását és más területen való felhasználását mélyreható vizsgálatnak kell megelőznie. A ruházati szolgálatvezetők és pk. hadtáphelyettesek gazdaságilag megalapozva, a döntéshez szükséges alapvető információval és következtetéssel alátámasztva terjesszék elő az erre vonatkozó javaslatot.

A ruházati szolgálatban a teljes körű pénzgazdálkodás megvalósítása esetén a megtakarításokat elsősorban a szolgáltatások színvonalának eme-

lésére célszerű felhasználni. A szakállomány számára nem kell részletes számvetéssel bizonyítani, hogy az új gazdálkodási rendszer bevezetésétől kezdődően fokozatosan — változatlan költségvetés mellett — az egységeknél:

- a javító, szerelő, majd következő ütemben a harckocsizó állomány heti kétszeri fehérnemű ellátása;

- az egység vagy alegység ruházati karbantartó blokkok megfelelő berendezése;

- a korszerű karbantartó-, tisztító- és mosószeres, egyéb eszközök fokozott beszerzése és használata;

- a javítás, festés és utánszínezés feltételeinek további javítása az eddigieknél nagyobb ütemben valósítható meg. A szolgáltatás színvonalának emelése visszahat az anyagok gazdaságosabb használatára, amely újabb tartalékok feltárását teszi lehetővé.

III.

Laktanyahadtáp szervezetben működő ruházati szolgálat megszervezésének és működésének sajátosságai

Az elmúlt években kísérleti céllal — az MN 5232 hadtáp törzs kezdeményezésére — néhány helyőrségben az egy laktányán belül elhelyezett egységek hadtáp szerveit összevonták és úgynevezett laktanyahadtápot hoztak létre. A középírányító szervek eddigi tapasztalatai és a személyes helyi vizsgálataim eredménye alapján olyan következtetés vonható le, hogy helyesek voltak az eredeti elgondolások és törekvések. A laktanyahadtápban koncentrált erők az egyes feladatokat — egy vezetési koncepció alapján — az előző megosztott szervezetekhez viszonyítva feltétlen nagyobb hatékonysággal, eredményesebben oldják meg. Ma már nem is ez a vizsgálat tárgya, hanem a rendszer általános érvényű, az érintett HM szervek között koordinált szabályozás és a bevezetés előkészítése.

Az eddigi tapasztalatok összevetése, elemzése és a felső vezetés célkitűzései alapján foglalkoztunk a laktanyahadtáp szervezetben működő ruházati szolgálat megszervezésére, gazdálkodási rendszerére vonatkozó elgondolás kialakításával.

A következőkben a laktanya ruházati szolgálat megszervezésének és működésének néhány főbb sajátosságát kívánom felvázolni.

A laktanya ruházati szolgálatot a laktányában elhelyezett egységek ruházati szolgálatainak összevonásával hozzák létre. Az új szervezetben az összevont szakállományt felkészültségének, rátermettségének, a szolgálat érdekeinek és lehetőleg az egyén hajlamának figyelembevételével kell az egyes beosztásokba javasolni. A jól felkészített és a parancsnokok által is megfelelően támogatott laktanya ruházati szolgálat már az első időszakban pozitív irányú változást érhet el a szolgálat különböző munkaterületein.

A laktanyahadtáp szervezetben feloldhatóvá válik a ruházati szolgálat végrehajtó tagozatának az a feszítettsége, amelyet az egyes nagy létszámú egységeknél a ruházati raktárvezetők tárolással, anyagkiadással és bevonással, a fehérnemű, ágynemű és ruházat mosatásával kapcsolatos — sokszor ütköző — feladatai jelentenek. A laktanya ruházati szolgálat szer-

vezésekor — az egységek számától és a szakállomány létszámától függően — ruházati szolgálatvezetői, számviteli (nyilvántartói), raktárvezetői és külön fehérmű raktárvezetői beosztások tölthetők fel. Az erők ilyen célszerű átcsoportosításával új lehetőségek nyílnak a végrehajtó szolgálatban a munka hatékonyabb végzésére.

A laktanya ruházati szolgálat gazdálkodási rendszerének kialakításánál néhány újszerű sajátosságot, mint követelményt célszerű figyelembe venni. Pl.:

— a gazdálkodás tervezését, az illetmények felszámítását és felhasználását, a beszerzést és belső ellátást a laktanyahadtáp ellátási körébe tartozó egységek teljes állományára vonatkozóan, az önálló gazdálkodó egységekre érvényes szabályok alapján végezzék. Ez azt jelenti, hogy a gazdálkodás megszervezése, az ellátás és szolgáltatás laktanyahadtáp szinten valósul meg. A laktanya teljes állománya ellátásáért a laktanyaparancsnok és hadtáp helyettese felel;

— a ruházati szolgálat béke állományának átadása után az érintett egységparancsnokok gazdálkodási feladata, jogköre értelemszerűen csökken. Az egységek állományának előírás szerinti ellátását a laktanyaparancsnokkal és hadtáphelyettesével való együttműködés útján kell megvalósítani. Így például az alegységek I. értékcsoportú ruházattal való ellátása gazdálkodási időszakonkénti tervezésénél tájékoztatni kell az érintett parancsnokokat és észrevételeiket, javaslataikat a végleges döntésnél figyelembe kell venni. Az évvégi zárásokkor beszámoló keretében a parancsnokok ismét tájékozódhatnak a tárgyév gazdálkodásának alakulásáról, megállapodhatnak a maradványok újra elosztásában;

— a kiképzési irodaszer ellátás tervezésénél lebonthatók az illetmények egységekre és az évi illetmény összegéről való tájékoztatás után bekereshetők az ellátandó egységek igényei. Ezzel megoldható, hogy a kiképzési feladatok és a tényleges szükségletek figyelembevételével történjen az irodaszer beszerzése és az ellátás;

— a sátor, hálósák és a külön előírás szerint tartalékoltt ruházati készletet az egységeknél célszerű tárolni. Ez elősegíti a harcászati feladatok gyors végrehajtását. Tárolóter hiányában kijelölhető egy központi raktár, ahol ezen anyagokat egységenként megfelelően elkülönítve — gyors málházást és szállítást biztosítva — tárolják.

Az „M” szervezet szerinti feladatokra a felkészítést (tervezés, kiképzés, gyakorlat stb.) párhuzamosan kell végezni. HKSz elrendelésekor a laktanyahadtáp megszűnik, az egységek, alegységek feladataikat az „M” szervezet szerinti hadtáp állományukkal látják el.

A laktanya ruházati szolgálat megszervezésénél még számos kérdés vizsgálatot igényel. Pl. egy laktanyában többféle alárendeltségű egységek hadtápjának összevonása. előjáró kijelölése, pénzügyi utalás problémái, az új hadtáp szervezet és az ellátandó egységek, alegységek parancsnoki állományának kapcsolata stb. Ezek olyan formai kérdések, amelyek a végrehajtási utasításban is szabályozást igényelnek.

A laktanyahadtáp olyan előnyös szervezeti forma, amelynek kiterjesztett létrehozása és felülről szabályozott működése elősegíti a korszerű csapatgazdálkodás hatékonyabb vezetését és végrehajtását. Véleményem

szerint ez a gazdálkodási forma egyes szolgálati ágakra vonatkozóan kiterjeszhető helyőrségi viszonylatban is. Természetesen ehhez helyőrségenként külön vizsgálni kell az általános katonai követelmények, a gazdaságosság (ellátás, szállítás stb.) alapján a megvalósítás célszerűségét.

IV.

Az egység, alegység ruházati karbantartó blokkok létrehozása

Az elmúlt években a sor- és tartalékos katonák ruházati ellátásának színvonala javult. E folyamat mellett nem változtak alapvetően a használók által végzett karbantartási és tárolási feltételek, amely hátrányosan befolyásolja a katonák különböző alkalmak szerinti öltözetének külső képét és a takarékos gazdálkodást. Az alegységek a ruházati anyagok karbantartásához gazdasági szoba felszereléssel rendelkeznek, amely néhány helyen már mosógéppel kiegészül. A rendszeres — az igényeknek megfelelő körülmények közötti — igénybevételre helyiség hiányában nincs lehetőség.

Az egységek elhelyezési problémái jelenleg sem és előreláthatóan a következő években sem teszik lehetővé minden alegység részére külön gazdasági szoba kialakítását és berendezését. Az igényeknek és követelményeknek megfelelő megoldást laktanyáknak úgynevezett „Egység ruházati karbantartó blokk” vagy szolgáltatási igény megoldása esetén „Szolgáltató blokk” létrehozása adja. Az átlagos vagy ennél magasabb létszámú laktanyákban egy ilyen központi létesítményben a leggazdaságosabb a helyiségek kihasználása, a berendezések és a gépek igénybevétele.

A blokkok létrehozására az egységeknél a csapatépítkezések kereteiben az erre vonatkozó tervek jóváhagyása alapján kerülhet sor. Néhány egységnél már működik karbantartó blokk és az eredmények a helyes kezdeményezést igazolják.

A ruházati karbantartó blokkok szükségességéről és létrehozásáról korábban már készült egy tanulmány, amelynek elgondolását, célkitűzéseit az előljárók jóváhagyták.

Az ilyenirányú csapatépítkezés megkönnyítése — költségeinek csökkentése — céljából az Elhe. és Beruh. Csf.-ség — az újonnan épülő „Egység ruházati karbantartó blokk” műszaki tervdokumentációit két változatban elkészítette. Az egységek a csapatépítkezés tervezésének időszakában ezt a gyorsabb és olcsóbb kivitelezés céljából felhasználhatják.

Az igények a csapatépítkezési programban az egységek nagy részénél még nem elégíthetők ki. Ezért vizsgálni kell egyéb megoldási lehetőségeket. Egy változatként célszerű megoldásnak tartom például, hogy a laktanyában egy épületben elhelyezett három alegység, három gazdasági szobájából (ha ilyen van) belső átrendezés útján megfelelő átalakítással és berendezéssel viszonylag nagykapacitású és korszerű karbantartó blokk kerüljön kialakításra. Ebben az esetben már külön mosó, szárító és karbantartó helyiség áll rendelkezésre, amelynek folyamatos működtetése kellő anyagi ráfordítással és egy kis ötletességgel megoldható.

A katonák szolgálati tevékenysége szerinti öltözetek színvonala, külső

képe tovább javítható. Ennek érdekében egyes területeken (pl. az általános anyagi fegyelem, a követelménytámasztás, az ellenőrzés stb.) a parancsnoki munkát eredményesebbé kell tenni. Mindenekelőtt biztosítani kell a szolgáltatási követelmények teljesítésének feltételeit és ezen keresztül a személyi állomány jobb élet- és munkakörülményeit.

V.

A ruházati gazdálkodás rendszerfejlesztés további területei

Egy cikk keretében vázlatosan is nehéz tömörítve a ruházati szolgálat csapatgazdálkodásával kapcsolatos fejlesztési elgondolásokat, törekvéseket. Ezért a következőkben csak röviden ismertetem a még nem érintett területekre vonatkozó célkitűzéseket.

A csapathadtáp számviteli rendszerének fejlesztése keretében a ruházati szolgálat számvitelének formai és tartalmi változása, az egyes megcsontosított szabályok módosítása, a gyakorlati, napi élethez való igazítása is a végrehajtó tevékenység korszerűsítését szolgálja. A számviteli részleg létrehozásával az egységen — illetve laktanyán — belül egyetlen szerv feladatává, felelősségévé tenni, szűkíteni e rendkívül összetett tevékenységet, fő feladatként jelentkezik a fejlesztés területén. Egy laktanyában — figyelembe véve az egységek és érintett szolgálati ágak számát — átlag 16—20 helyen vezetik az anyag- és illetmény nyilvántartást, a hiánynyilvántartást stb. E feladatot kísérleti céllal ma már több mint tíz laktanyában összevontan, egy helyen, a számviteli részlegnél végzik.

A csapathadtáó számviteli rendszere korszerűsítésének előnyei közül a szolgálatiág-vezetők megváltozott munkakörülményeit emelem ki. A kísérletet folytató egységek szolgálati ágainál megszűnt a különböző nyilvántartásokkal kapcsolatos manuális munka. A szolgálatiág-vezetők számára jelentős idő szabadult fel, amelynek egy részét a felkészülésre, a felkészítésre és az ellenőrzés mélyrehatóbb végrehajtására fordíthatják.

A hadiruházatnak az új anyagnyilvántartási renden (komplett mértekegységen) alapuló tervezési és az úgynevezett kétcsatornás (a különböző rendeltetésű tárolt és a tartalékosok részére megőrzésre kiadott készletek változási helyeinek megfelelő) ellátási rendszerére vonatkozó elgondolás még néhány részletkérdésben döntést és megoldást igényel. A módosítás, fejlesztés mindenképpen a vezetés hatékonyságát és a végrehajtás korszerűsítését szolgálja.

A gazdaságirányítási reform követelményei újszerű feladatok elé állították a katonai gazdálkodással foglalkozó vezető és a katonák ellátását közvetlenül végző szakállományt. Az eddigi eredmények elérését elősegítette a hadtáp tiszti, tiszthelyettesi és polgári állomány közzgazdasági szemléletének fejlesztése, amely megfelelő helyet foglal el a különböző tanintézetű oktatásban és a továbbképzések programjában.

A csapatgazdálkodás — ezen belül a ruházati gazdálkodás — rendszerének tervszerű, folyamatos fejlesztésére hatást gyakorol és a megvalósítást elősegíti az érintett állománynak a gazdálkodás mechanizmusával kapcsolatos elméleti felkészültsége és a gyakorlati munkában felhalmozódott gazdag tapasztalata.